

SAMORZĄD Siemianowic Śląskich

INFORMACJE Z RATUSZA

Budżet miasta na rok 2006 - to już ostatni z rocznych planów jaki przyjął do realizacji samorząd terytorialny IV kadencji. Prace nad miejskim budżetem nie są tak spektakularne jak te nad budżetem państwa obserwowane przez społeczeństwo w Sejmie i Senacie. Ale przecież - uwzględniając proporcje - równie trudne i wymagające niełatwych decyzji.

Zrównoważony BUDŻET

Prezydent Miasta - opracował i przedstawił Radzie Miasta projekt budżetu. Fundamentalną zasadą dokumentu jest jego zrównoważenie. Między dochodami i wydatkami. Między potrzebami i możliwościami. Tak, by miasto nie było zagrożone utraceniem płynności finansowej. Tak, by miasto nie tylko miało zabezpieczone bieżące potrzeby, ale także by poprzez inwestycje zaistniały warunki dalszego odradzania się Siemianowic Śląskich z upadku w latach przełomu wieków.

Przyjęcie budżetu większością głosów radnych było nie tylko potwierdzeniem trafności propozycji prezydenta, ale także - a może nade wszystko - otwarciem nowych szans rozwoju miasta, z dalekosiężnymi konsekwencjami na następne lata, w kolejnych kadencjach samorządu terytorialnego.

ROK 2006

Potrzeby i możliwości

Musimy podnieść na znakomicie wyższy poziom wypełnianie zadań samorządu terytorialnego - dlatego przystępujemy do ogólnopolskich konkursów „Gmina Fair Play” oraz „Przejrzysta Polska”, nadto rozpoczynamy wdrażanie w Urzędzie Miasta procedury ubiegania się o certyfikat ISO - takie zadanie i sposoby jego realizacji postawił na początku 2005 roku prezydent miasta Zbigniew Paweł Szandar. Popręczka wymagań została umieszczona więc bardzo wysoko. Wymagała nieustannego i zdwojonego wysiłku, doskonalenia się, podejmowania nowych działań.

12 października 2005 roku Siemianowice Śląskie otrzymały upragniony tytuł „Gminy Fair Play” - przyjaznej inwestorom (aktualnie zgłosiliśmy się już do kolejnej edycji konkursu). Wraz z minionym rokiem zakończył się też drugi z konkursów, a teraz trwa audytowa ocena mająca stwierdzić, czy władze miasta sprostały warunkom przejrzystości, jawności, dostępności. Mamy nadzieję, że wypadnie pomyślnie. Natomiast na przełomie kwietnia i maja spodziewamy się także otrzymać certyfikat jakości ISO. Ogromny wysiłek władz i urzędników zaczyna przynosić owoce.

Zdobyte przy okazji tychże działań umiejętności i wiedza skutecznie wykorzystane zostały przy planowaniu rozwoju miasta w roku 2006. Kreującym ów plan dokumentem jest budżet miasta. W nim to zawarte są wszystkie przyjęte do realizacji przedsięwzięcia.

Wybór był niezmiernie trudny. Potrzeb jest ogromnie wiele i to w każdej dziedzinie życia. Jak je uszeregować, skoro na spełnienie wszystkich niestety nie wystarczy pieniędzy w budżecie? Jak je zastosować kompromisowo rozwiązać? Sęk nie w tym na co dać, ale w tym, na co nie przeznaczyć pieniędzy, co jeszcze będzie musiało poczekać...

Pytań było wiele. Odpowiedź na nie zawarta w budżecie: - takie istnieją możliwości! - jest bezgranicznie uczciwa. Ale czy zadowolili wszystkich?

Konfrontacja potrzeb z możliwościami towarzyszy nie tylko budżetowi miasta, ale wszystkim mieszkańcom w życiu codziennym. Każdy nieustannie dokonuje wyboru wydatków potrzebnych na dziś, z nadzieją, że jutro przyniesie nowe możliwości. Nadzieja ta - uzasadniona konkretnymi projektami i wyliczeniami - towarzyszy także twórcom i realizatorom miejskiego budżetu na rok 2006.

WPIERW BYŁ PROJEKT

Przygotowywany był niemal od początku roku. W pierwszej kolejności zestawiono zadania, jakie nie zmieściły się w budżecie roku 2005. Potem dochodziły propozycje z wszystkich referatów i wydziałów Urzędu Miasta, z wszystkich jednostek organizacyjnych - MOPS, Urzędu Pracy, placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych, także od radnych Rady Miasta, stowarzyszeń, indywidualnych mieszkańców. Po dodaniu przez prezydenta własnych propozycji to ogromne zestawienie oczekiwań stało się przedmiotem analizy pod względem zasadności i pilności realizacji. Ułożona hierarchia zadań została następnie zestawiona z prognozą dochodów. I tak powstał pierwszy projektu zrównoważonego budżetu na 2006 roku. Prezydent Miasta Zbigniew Paweł Szandar złożył go w ustawowym terminie 15 listopada 2005 roku na ręce Przewodniczącego Rady Miasta Jacka Rzepczyka.

Rozpoczęła się procedura oceny projektu budżetu przez komisję Rady Miasta. Równoległe projekt budżetu zyskał wymaganą prawem pozytywną ocenę Regionalnej Izby Obrachunkowej. Po dyskusji w komisjach Rady Miasta, a także reagując m.in. na zmieniającą się sytuację w oświacie i służbie zdrowia, prezydent wprowadził autopoprawki do dokumentu. Ostateczne brzmienie budżetu większością głosów radnych Rada Miasta uchwaliła 29 grudnia.

GMINA I POWIAT

Budżet miasta dzieli się wyraźnie na dwie części - jedna dotyczy zadań miasta jako gminy, a druga zadań miasta jako powiatu. O tym trzeba pamiętać, bowiem Siemianowice Śląskie (podobnie jak wiele miast aglomeracji górnośląskiej)

łączą oba ustroje administracji samorządowej. Oto dwa najprostsze przykłady tego rozróżnienia na gminę i powiat. Gmina zajmuje się przedszkolami, podstawówkami i gimnazjami, powiat zaś szkołami ponadgimnazjalnymi. Gmina nie ma, a powiat musi mieć urząd pracy i centrum zarządzania kryzysowego.

Budżet roku 2006 posiada po stronie dochodów w kwotę 165 mln 959.714 zł, zaś po stronie wydatków w kwotę 177 mln 964.244 zł. Jak łatwo obliczyć deficyt w tej sytuacji wynosi 12 mln 4.530 zł. Niedobór ten zwiększają zaciągnięte w poprzednich latach przez miasto

pożyczki i kredyty, których spłata w 2006 roku wyniesie łącznie 16 mln 42.970 zł. W sumie luka budżetowa osiągnie kwotę 28 mln 47.500 zł. Zostanie ona pokryta zaciągniętymi na preferencyjnych warunkach pożyczkami i kredytami a także wolnymi środkami, czyli pieniędzmi, których z różnych względów nie wykorzystano w roku ubiegłym (taka sytuacja zachodzi, gdy na przykład niesprzyjająca pogoda uniemożliwia wykonanie zadań budowlanych).

Potrzebne na wypełnienie niedoboru budżetowego pieniądze pozyska się zaciągając pożyczkę w wysokości 547.500 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na termomodernizację budynków mieszkalnych i szkół, biorąc kredyt w wysokości 24 mln zł (z tego prawie 20 mln na oświatę a reszta na udział miasta w programie restrukturyzacji szpitala) oraz wykorzystując wolne środki z lat ubiegłych w wysokości 3.500.000 zł.

Uwzględniając stan zadłużenia z tytułu zaciągniętych wcześniej kredytów i pożyczek (na koniec 2005 roku wynosił on 44 mln 98.061 zł) oraz planowaną spłatę rat w 2006 roku w kwocie 16 mln 42.970 zł, w bieżącym roku zadłużenie wyniesie 52 mln 602.591 zł, co stanowi 31,7% projektowanej kwoty dochodów budżetu. Nie jest to wysokość,

która mogłaby budzić obawy, gdyż ustawowo kwota długu na koniec każdego roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów.

WPLYWY

Jak wspomniano wcześniej przewiduje się, że dochody miasta w 2006 roku osiągną kwotę 165 mln 959.714 zł. Znaczna część tej sumy to dochody własne miasta (144 mln 325.670 zł) pochodzące niemal w połowie (76 mln 385.110 zł) z podatków i opłat. Tu z kolei ważną pozycję stanowią udziały miasta

TAKI JEST

w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych i podatki od nieruchomości. Z większych wpływów wymienić też można podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłatę za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wpływy z opłaty skarbowej i opłatę targową.

Dochody własne miasta uzupełnią wpływy z czynszów i opłat od najemców lokali mieszkalnych i użytkowych (18 mln zł), dochody z majątku gminy (6 mln 120.000 zł). Na konto miasta trafiają też wpływy z działalności usługowej, m.in. wpływy z reklam, opłaty parkingowe, mandaty nakładane przez Straż Miejską, wpływy z opłaty produktowej, z wynajmu pomieszczeń i sprzedaży biletów w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji „Pszczelnik” i Pływalni Miejskiej.

Istotną częścią dochodów własnych tegorocznego budżetu miasta są przyznane już miastu środki w ramach europejskiego programu Phare na dofinansowanie zadań inwestycyjnych „skrzyżowanie ulic Westerplatte - Bytkowska” (720 tys. zł) oraz na przebudowę ulicy Konopnickiej (887.500 zł) oraz spodziewane środki z funduszy strukturalnych na dofinansowanie adaptacji budynku przy ul. Dąbrowskiego 13 na Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego i Archiwum Miasta (2

mln 89.250 z). Planuje się również pozyskanie funduszy na realizację przez placówki oświatowe Programu Wspólnoty Europejskiej Sokrates-Comenius (221.207 zł) oraz środków na stypendia doktoranckie z Europejskiego Funduszu Społecznego (54.000 zł).

Przy okazji wskazywania na środki z programów unijnych zwrócić uwagę trzeba na to, że to dopiero obecny prezydent miasta utworzył w roku 2003 w Urzędzie Miasta specjalną komórkę, której zadaniem jest programowanie rozwoju Siemianowic Śląskich oraz pozyskiwanie środków pozabudżetowych. Pierwsze liczone w milionach zło-

na bieżący rok kwota na te zadania 51 mln 101.283 zł. Tylko 31 mln zł stanowi subwencja państwowa, a resztę miasta musi dołożyć ze swoich dochodów i z zaciągniętych na ten cel kredytów. Ale jesteśmy świadomi, że w ten sposób inwestujemy w nasze dzieci i młodzież, w możliwie najwyższą jakość ich edukacji na każdym z poziomów kształcenia. Z tej olbrzymiej, największej w budżecie sumy, utrzymywane są przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach, szkoły podstawowe, gimnazja, licea ogólnokształcące i liceum profilowane, szkoły zawodowe, podstawówka i gimnazjum specjalne. W puli tej także przezna-

BUDŻET 2006

tych efekty zaistniały w roku minionym, następne będą w tym roku. Ponieważ opracowywane są dalsze programy i wnioski o środki unijne - wielkość dotacji europejskich powinna wzrastać.

Do kasy miasta w bieżącym roku trafią także subwencje i dotacje z budżetu państwa. Te pieniądze przeznaczone są na realizację zadań związanych z utrzymaniem oświaty (ponad 31 mln zł) opieką społeczną - m.in. na wypłatę zasiłków okresowych i dla domów pomocy społecznej (przeszło 4 mln zł) oraz na zadania zlecone miastu, m.in. na świadczenia rodzinne, zadania z zakresu administracji, geodezji, gospodarki mieniem i na ochronę przeciwpożarową (łącznie prawie 17 i pół mln zł).

NAJWIĘKSZE WYDATKI NA OŚWIATĘ

Z zaplanowanych na 2006 roku wydatków - przypomnijmy w wysokości 177 mln 964.244 zł - lwią część bo aż 162 mln 463.744 zł pochłoną wydatki bieżące, pozostałe 15 mln 500.500 zł przeznaczono na inwestycje.

Niemal jedną trzecią część środków finansowych przeznaczono na oświatę i wychowanie. Ustalona

czono również pieniądze na wydatki Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół, na dotacje dla: Przedszkola Waldorfskiego, Niepublicznego Gimnazjum „Arkona”, Niepublicznego Katolickiego Gimnazjum, Publicznego Gimnazjum Stowarzyszenia Rodzin Katolickich, Niepublicznego Liceum Ogólnokształcącego „Arkona”, Niepublicznego Katolickiego LO, Niepublicznego Uzupełniającego Liceum Ogólnokształcącego „Roma”, Niepublicznego Prywatnego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych, Niepublicznego Prywatnego Uzupełniającego Liceum Ogólnokształcącego.

Oprócz wymienionych celów, pieniądze kierowane są też na finansowanie kosztów pobytu dzieci z terenu naszego miasta uczęszczających do niepublicznych przedszkoli, znajdujących się poza terenem Siemianowic Śląskich oraz na dowóz do szkół uczniów niepełnosprawnych, na doksztalcanie nauczycieli i na dotacje dla gospodarstw pomocniczych. 420.000 zł planuje się wykorzystać na wkład miasta na inwestycje i modernizację ogrzewania Gimnazjum nr 4 przy ul. Chopina i Zespołu Szkół nr 1 przy ul. Dąbrowskiej (pozostałe nakłady - blisko 2 mln zł - spodziewamy się uzyskać z tzw. Funduszy Norweskich, gdzie złożone zostały wnioski o granty) oraz na budowę ogrodzenia Przedszkola nr 6.

POTEM POMOC SPOŁECZNA

Kolejną dziedziną, która pochłania dużą część - bo około 20% - planowanych wydatków z budżetu miasta jest pomoc społeczna, z której usług korzysta około 4,3 tys. mieszkańców miasta. Ogółem przeznaczają się na nią ponad 35 mln zł, w czym obok dotacji państwowej znaczny udział znowu ma miasto.

Najwięcej pieniędzy z tej puli, bo aż 11 mln 703.429 zł ma stanowić pokrycie wypłat świadczeń rodzinnych oraz opłacenia składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, a także obsługi realizacji tego zadania. Bardzo duże wydatki - 7 mln 703.443 zł - wiążą się z wypłatami dodatków mieszkaniowych. Znaczną kwotę - 3 mln 165.827 zł przeznaczono na Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz prawie tyle samo (3 mln 093.120 zł) na zasiłki, pomoc w naturze i składki na ubezpieczenia społeczne. Z pieniędzy przeznaczonych na pomoc społeczną finansuje się wsparcie dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, dotując pokrycie kosztów ich utrzymania, pomagając w usamodzielnianiu się tych młodych osób oraz ponosząc wydatki rzeczowe związane z utrzymaniem mieszkania chronionego. Duże kwoty kierowane są na dotowanie domów pomocy społecznej i na pomoc dla rodzin zastępczych. Uiszcza się także dopłaty dla siemianowickich pensjonariuszy domów pomocy społecznej poza granicami miasta. Ponadto z budżetu miasta opłacane są usługi opiekuńcze, realizowany jest rządowy program „Posiłek dla potrzebujących”.

NO I RESZTA ...

W czołówce wydatków miasta znajduje się jeszcze gospodarka mieszkaniowa, na którą przeznaczono z budżetu 20 mln 494.216 zł. Pieniądze te będą wykorzystane na pokrycie wydatków związa-

(Ciąg dalszy na str. 4)

„Samorząd Siemianowic Śląskich.
Informacje z ratusza”

TAKI JEST

(Dokończenie ze str. 3)

nych z utrzymaniem zasobów komunalnych, remontami budynków, wykupem nieruchomości i gospodarowaniem nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa. W bieżącym roku posłużą one też na docieplenie budynków przy ul. Kruczkowskiego 3 i Obrońców Warszawy 5 oraz dwóch kolejnych (nie dokonano jeszcze ostatecznego wyboru). Z tej puli sfinansowane będą też modernizacje elewacji i dachów. Sporą część środków przewidziano na zakup nieruchomości gruntowych dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego i dla infrastruktury miejskiej - na budowę drogi na terenach wykupionych od Kopalni Piasku „Szczakowa”.

Na administrację publiczną zarezerwowano w budżecie 16 mln 908.326 zł. Kwota ta ma pokryć wydatki związane z utrzymaniem Urzędu Miasta i Rady Miasta oraz wydatki na działalność Wojskowej Komisji Poborowej, a także promocję samorządu terytorialnego. Jej znaczna część posłuży na modernizację sieci komputerowej, sprzętu oraz oprogramowania Urzędu Miasta.

Na pokrycie potrzeb z dziedziny transportu i łączności musi w tym roku wystarczyć 11 mln 632.373 zł. Z nich pochodzić będzie dopłata do biletów komunikacji zbiorowej Komunalnego Związku Komunikacyjnego GOP, z nich utrzymywane będą drogi krajowe, remontowane i utrzymywane będą drogi powiatowe oraz drogi i chodniki gminne.

W tegorocznych planach inwestycyjnych w zakresie transportu i łączności znalazło się opracowanie projektu technicznego obwodnicy wschodniej, omówione już modernizacja skrzyżowanie ulic Westerplatte - Bytkowska i przebudowa ul. Konopnickiej, a także budowa parkingu przy ul. Curie-Skłodowskiej oraz realizacja zjazdu z ul. Krupanka na tereny Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej - miejsca wielkich inwestycji przemysłowych.

Na ochronę zdrowia przeznaczono 11 mln 709.628 zł z docho-

dów własnych miasta i z kredytu. Pieniądze te wykorzystane zostaną głównie (bo aż 9 mln 180.000 zł) na wydatki związane z restrukturyzacją Szpitala Miejskiego. Chodzi o to, by ograniczyć koszty stałe funk-

cjonowania szpitala i maksymalnie wykorzystać kadry, sprzęt, pomieszczenia. Pozostała część pieniędzy podzielona jest na realizację programów zdrowotnych i rehabilitacji uczniów z wadami postawy, szczepień dzieci przeciwko odrze, różyczce i śwince, na „Miejski program profilaktyki i rozwiązania problemów alkoholowych”, na usługi medyczne wykupione w Hospicjum w Katowicach.

Gospodarka komunalna oraz ochrona środowiska będą w tym roku dysponowały z budżetu miasta kwotą 5 mln 917.100 zł. Pieniądze posłużą do przebudowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej w dzielnicy Michałkowice, sfinansują studium przestrzenne renowacji i rewitalizacji centrum miasta oraz zakup kontenerów do selektywnej zbiórki odpadów. Będą też wykorzystane na bieżące wydatki takie, jak m.in. oczyszczanie miast, utrzymanie sieci kanalizacji deszczowej, utrzymanie zieleni miejskiej, oświetlenie ulic, dofinansowanie schroniska dla zwierząt.

Dla kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przeznaczonych jest z budżetu miasta 3 mln 778.000 zł. Z tej puli otrzymują dotacje takie instytucje, jak Siemianowickie Centrum Kultury, Miejski Ośrodek Kultury, Dom Kultury „Pod Jarzębiną”, Miejska Biblioteka Publiczna z filiami oraz Muzeum Miejskie. Pieniądze przeznaczone są także dla organizacji społecznych na finansowanie inicjatyw kulturalnych oraz na dotacje na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Kultura fizyczna i sport otrzymały do dyspozycji 5 mln 40.936 zł. Z tej kwoty 800 tys. zł ma stanowić wkład własny miasta w modernizację hali sportowej w kompleksie „Michał”. Po pozyskaniu środków poza budżetowym (krajowych i zagranicznych) ma być ona wyposażona w ekologiczne, energooszczędne ogrzewanie i przebudowana w sposób zwiększający jej dostępność. Największą część środków przerna-

BUDŻET 2006

czonych na kulturę fizyczną i sport pochłonie „Pszczelnik”. Pieniądze trafią też do Pływalni Miejskiej oraz na dotacje dla klubów i stowarzyszeń sportowych.

Na wydatki związane z bezpieczeństwem publicznym i ochroną przeciwpożarową zaplanowano 6 mln 807.187 zł. Przeznaczone są one na utrzymanie Straży Miejskiej i zakup dla niej samochodu, dla Ochotniczej Straży Pożarnej, dla Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej i na zakończenie adaptacji budynku przy ul. Dąbrowskiego 13 na Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego i Archiwum Miasta.

Kolejne wydatki stanowią środki na działalność usługową (1.102.611 zł), rolnictwo i łowiectwo (1.800 zł), turystykę (10.000 zł), pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (2.259.925 zł), edukacyjną opiekę wychowawczą (3.469.865 zł), obsługę długu publicznego (2.851.866 zł). Na resztę wydatków w kwocie 1.595.216 zł składają się różne rozliczenia (rezerwy, wpłaty do budżetu), obsługa poboru podatków i opłat, wydatki na prowadzenie i aktualizację spisów wyborców.

Przygotowała:
EWA WYRZYKOWSKA

„Samorząd Siemianowic Śląskich. Informacje z ratusza” - okolicznościowa publikacja materiałów Urzędu Miasta poświęconych budżetowi roku 2006 na łamach „Gazety Siemianowickiej”. Styczeń 06.